

Administrative vedtekter

Romsdal Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning

Vedtatt i representantskapet 22.3.2024
PS-X/24

Innholdsfortegnelse

Innhold

Administrative vedtekter	1
Romsdal Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning	1
Innholdsfortegnelse	2
1. Målsetting og virkeområde	3
2. Strategi og prinsipper	3
3. Organisering	4
3.1. Organisasjonsform	4
3.2. Rettslig status	4
3.3. Administrativt senter	4
3.4. Virkeområde	4
3.5. Representantskap	4
3.6. Styret i RIUA	4
3.7. Styreleder og nestleder	5
3.8. Valgordning	5
3.9. Operativ organisering (Aksjonsutvalg)	5
3.10. Arbeids- og øvingsutvalg	5
4. Delegering av myndighet	5
4.1. Delegering av myndighet fra kommunene til representantskapet	5
4.2. Videredelegering fra representantskap til styret i RIUA	6
5. Rettigheter og plikter	6
5.1. Deltakerkommunenes økonomiske plikter	6
5.2. Deltakerkommunenes og styrets beredskapsplikter	6
5.3. Ekstraplikter for vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA	7
6. Arbeidsform og oppgaver	8
6.1. Representantskap	8
6.2. Styret i RIUA sine oppgaver	9
6.3. Styrets arbeidsform	9
6.4. Anvisning og attestasjonsrett	9
7. Vedtektsendring	9
7.1. Endring av administrative vedtekter	9

1. Målsetting og virkeområde

Samarbeidsavtale mellom kommunene i Romsdalsregionen om deltakelse i kommunalt oppgavefellesskap mot akutt forurensning fastsetter de mest sentrale punkt knyttet til organiseringen av Romsdal Interkommunale utvalg mot akutt forurensning (RIUA).

Formålet med de administrative vedtektene (dette dokumentet) er å utdype og fordele ansvar, arbeidsoppgaver og funksjoner for oppgavefellesskapet RIUA.

Med akutt forurensning forstås:

- Forurensning som har betydning.
- Forurensning som inntreffer plutselig.
- Forurensning som ikke er tillatt etter bestemmelser i eller i medhold av forurensningsloven.

Gjennom de administrative vedtektene skal kommunene være sikret et planverk som gjelder i de tilfeller skadevolder ikke makter å rydde opp på egen hånd og må be om hjelp.

Planverket omfatter både tiltak i den enkelte kommune og tiltak når flere kommuner må aksjonere sammen. Organisasjonen skal også gi hjelp til statlig beredskap og til NOFO i samsvar med planen.

Planverket skal i hovedsak dekke de risikoene kommunene i Romsdal kan bli stilt overfor i forbindelse med mindre tilfeller av akutt forurensning der kommunen etter forurensningsloven § 43 har et beredskapsansvar. Dette gjelder både landbasert virksomhet og all transport og utslipp på sjø og vann. Ved utslipp til sjø vil beredskapen primært bli brukt i strandsonen og den nære kystsonen. I spesielle tilfeller må beredskapen også kunne yte bistand ved aksjoner til havs. Dette er nærmere beskrevet i beredskapsplanen. Alle som har funksjoner i beredskapsorganisasjonen, skal være kjent med sitt ansvar, rolle og arbeidsoppgaver.

2. Strategi og prinsipper

RIUA sin beredskap mot akutt forurensning har følgende strategi:

- Beredskapen skal hindre og begrense skadeomfanget ved uhell med forurensende og farlige stoffer som kan føre til miljøskader. Unntatt er radioaktive eller smittefarlige stoffer.
- Beredskapen skal i størst mulig grad bygge på bestående ressurser i samfunnet og sørge for samhandling og samordning med andre myndigheter og aktører.

RIUA sin beredskap mot akutt forurensning bygger på følgende fire prinsipper:

- **Ansvarsprinsippet** - Den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.
- **Likhetsprinsippet** - Den organisasjon man opererer med under uønskede hendelser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.
- **Nærhetsprinsippet** - Uønskede hendelser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.
- **Samvirkeprinsippet** - Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

3. Organisering

3.1. Organisasjonsform

RIUA er et kommunalt oppgavefellesskap opprettet av kommunene i Romsdal i henhold til kommunelovens bestemmelser, jfr. lovens Kap. 19, § 19-1 til § 19-4 og samarbeidsavtalen for RIUA.

3.2. Rettslig status

Beredskapssammenslutningen RIUA er ikke eget rettssubjekt, men er et kommunalt oppgavefellesskap.

3.3. Administrativt senter

RIUA har sitt hovedkontor i Molde som er vertskommune for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA. Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS er sekretariat for RIUA.

3.4. Virkeområde

Virkeområdet for avtalen er følgende kommuner i regionen:

1506	Molde
1535	Vestnes
1539	Rauma
1547	Aukra
1579	Hustadvika

3.5. Representantskap

RIUA ledes av et representantskap. Sammensetningen av representantskapet er beskrevet i samarbeidsavtalen for RIUA. Hver deltakerkommune er representert med ett medlem i representantskapet, som alle har én stemme hver. Som representant for deltakerkommunen i representantskapet stiller ordfører, og med varaordfører som vararepresentant.

3.6. Styret i RIUA

Styret i RIUA består av seks styremedlemmer med stemmerett, samt tre representanter fra øvrige beredskapsaktører. I tillegg utnevnes det sekretær og leder for arbeids- og øvingsutvalg. Begge disse har uttale- og møterett.

De faste styremedlemmene er:

- Brann- og redningssjef i vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA
- Havnedirektør i vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA
- Ett styremedlem fra hver av de øvrige kommunene utenom vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA. Disse styremedlemmene utpekes av kommunedirektør i gjeldende kommune. Se også pkt 3.8. ang valgordning.

Representanter fra øvrige beredskapsaktører er:

- Representant fra beredskapspliktig industri, fortrinnsvis oljerelatert industri.
- Representant fra Sivilforsvaret.
- Representant fra Politiet.

Styret utpeker personer som har funksjon i styret og RIUA

- Sekretær
- Leder for arbeids- og øvingsutvalget i RIUA

Bare de faste styremedlemmene har stemmerett.

Styret er stemmeberettiget ved 2/3 oppmøte av medlemmene med stemmerett.

3.7. Styreleder og nestleder

Brann og redningssjefen i vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA er fast styreleder. Leder for havnevesenet i vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet (havnedirektør) er fast nestleder.

3.8. Valgordning

- Kommunedirektørene i samarbeidskommunene skal hver utpeke ett styremedlem til styret i RIUA. Dette gjelder ikke vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA.
- Styret i RIUA kommer med forslag til representantskapet om valg av representant fra beredskapspliktig industri, fortrinnsvis oljerelatert industri. Representantskapet treffer vedtak.

3.9. Operativ organisering (Aksjonsutvalg)

Styret i RIUA v/leder skal sørge for at det til enhver tid er et aksjonsutvalg og at funksjonene i Aksjonsutvalget har faste medlemmer m/personlig vara. Se beredskapsplan for oversikt over faste funksjoner.

3.10. Arbeids- og øvingsutvalg

Styret utpeker leder for arbeids- og øvingsutvalget. Leder for arbeids- og øvingsutvalget har ansvaret for at planverk, analyser, øvelser, kompetanse og investeringsplaner er oppdatert. Planverk, analyser og investeringsplaner fremlegges til styret for godkjenning. Leder for arbeids- og øvingsutvalget oppretter aktuelle arbeidsgrupper ved behov. Leder for arbeids- og øvingsutvalget har uttale og møterett i styret.

4. Delegering av myndighet

4.1. Delegering av myndighet fra kommunene til representantskapet

Kommunene har gjennom Samarbeidsavtalen delegert myndighet til representantskapet på følgende områder:

- Myndighet til å forvalte samarbeidet økonomisk.

- Myndighet til å fastsette den enkelte kommunes driftstilskudd gjennom en årlig avgift i samsvar med samarbeidsavtalen punkt 7.1.
- Myndighet til å utarbeide og vedta beredskapsplan for Romsdal IUA i samsvar med de ressurser som er tilgjengelige.
- Myndighet til å rekvirere kommunale innsatsstyrker og ressurser til nødvendige aksjoner innen beredskapsområdet.
- Myndighet til å gi pålegg om å stille til rådighet utstyr og personell som inngår i den private beredskapen etter forurensingsloven §§ 40-42, og i tillegg anmode andre kommuner om bistand ved aksjoner, jf. lovens § 47.

4.2. Videredelegering fra representantskap til styret i RIUA

Representantskapet får fullmakt til å delegere myndighet videre til styret i RIUA v/styreleder. Fullmakten omfatter ikke den myndigheten som er lagt til representantskapet i Samarbeidsavtalen punkt 4.3, 5.1, 7.1, 7.4, 7.5 og 8.2.

Det gjøres eget vedtak i representantskapet om videredelegering til hhv. styret og aksjonsutvalget.

5. Rettigheter og plikter

5.1. Deltakerkommunenes økonomiske plikter

Betalingsmodellen er beskrevet i samarbeidsavtalen for RIUA.

Årlige driftsmidler og nødvendige investeringer sikres gjennom en avgift fra kommunene utregnet etter folketallet pr. 01.01. i driftsåret. Representantskapet vedtar størrelsen av avgiften.

I tillegg kommer et fast årlig beløp som er likt for alle kommunene og som skal sikre anskaffelse og utskifting av utstyr. Årsavgiften medregnet det faste beløpet betales innen 30.06. i driftsåret.

5.2. Deltakerkommunenes og styrets beredskapsplikter

Samtlige kommuner plikter å stille med innsatspersonell i samsvar med RIUA sitt planverk. Hovedregelen er at hver kommune skal kunne avgi minst en tredjedel av brannstyrken i en aksjon.

Den enkelte **kommune** har arbeidsgiveransvaret for eget personell. Den enkelte kommune plikter å sørge for at egne innsatsmannskaper har ulykkesforsikring.

Samtlige **deltakerkommuner** plikter å gi egne innsatsmannskaper nødvendig opplæring og øvelse. Referansenivå for grunnopplæringen er brannkonstabel (heltid eller deltid).

Personell fra frivillige organisasjoner, ansettes på midlertidig arbeidskontrakt av den **kommune** de skal yte innsats i.

Styret i RIUA utarbeider prosedyrer for bruk av slike frivillige mannskaper.

Styret i RIUA legger til rette for at et tilstrekkelig antall av innsatsstyrkene gjennomfører spesialopplæring og **deltakerkommunene** plikter å stille med mannskaper. Slik opplæring kan være:

- Kurs i aksjonsledelse.
- Kurs i skadestedsledelse.
- Oppfølgingskurs i kjemikalievern mm.

Alt spesialutstyr i beredskapsopplegget mot akutt forurensning er felleseiendom og anskaffes av RIUA. Utstyret eies av deltakerkommunene med prosentdel i henhold til folketallet. Oversikt over fellesutstyret framgår av vedlegg til beredskapsplan.

Styret i RIUA har ansvar for kontroll, vedlikehold, service og utskifting av fellesutstyret. Den enkelte **kommune** har ansvar for forsvarlig oppbevaring og driftskostnader i forbindelse med egne øvelser mv.

Styret i RIUA bestemmer type og mengde spesialutstyr for hver kommune, basert på risiko- og sårbarhetsanalyse. Styret kan bestemme at innsatsen mot spesielle risikoer kan dekkes fra en annen kommune hvis de finner det hensiktsmessig. Dette gjelder særlig for kjemikalievern.

Utstyr som også blir nyttet til annen beredskap, er den enkelte **kommunes** ansvar og eiendom. Dette gjelder personlig verneutstyr som også nyttes ved brann og andre ulykker, kommunikasjonsutstyr mv.

Den enkelte kommune forplikter seg til å utføre egenkontroll, samt oppbevare tildelt beredskapsutstyr på en sikker og forsvarlig måte vederlagsfritt. Utstyr som kan gjenbrukes, skal renses og settes i stand av bruker. Ødelagt utstyr skal erstattes av bruker (RIUA ved de fleste aksjoner, den enkelte kommune ved egne øvelser).

5.3. Ekstraplikter for vertskommunen for det kommunale oppgavefellesskapet RIUA

Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS (NORBR) holder leder og sekretær for styret i RIUA og sørger for all nødvendig administrering.

NORBR holder leder av arbeids- og øvingsutvalg, som rapporterer til leder for RIUA. Denne funksjonen skal utarbeide og følge opp kompetanse- og øvingsplaner. I tillegg skal funksjonen ha fast plass i Aksjonsutvalget og i styret.

Vertskommunen v/NORBR skal også holde spesialutdannet personell til støtte ved større aksjoner. Dette gjelder fagpersonell for loggføring, regnskap og pressekontakt.

Vertskommunen v/NORBR sørger for et eget operasjonsrom for bruk ved større og tidkrevende aksjoner. Tilleggsutstyr og materiell som er nødvendig i et operasjonsrom dekkes av RIUA.

Vertskommunen v/NORBR skal sørge for lokaler til lagring og vedlikehold av RIUA sitt utstyr. RIUA dekker kostnader for vedlikehold og lagring.

Vertskommunen v/NORBR skal ha fagpersonell i beredskap som på kort varsel kan rykke ut og støtte ledelsesapparatet i andre kommuner i samarbeidsregionen. Ved slik utrykning og støtte godtgjøres dette etter medgått tid og i henhold til KS sine satser. Det godtgjøres ikke for utrykning i egen kommune.

6. Arbeidsform og oppgaver

6.1. Representantskap

For representantskapet gjelder følgende bestemmelser:

- Representantskapet skal behandle saker og treffe vedtak i møter.
- Representantskapet kalles inn fast én gang pr år, innen utgangen av april måned.
- Leder av representantskapet kan i tillegg kalle inn til møte når det er behov.
- Hver kommune har én stemme ved sin representant på representantskapsmøtet. Én og samme person kan ikke representere flere kommuner.
- Representantskapet er beslutningsdyktig med det antall representanter som møter.
- Skriftlig avstemming skal gjennomføres dersom en av representantene krever det.
- Representantskapet velger leder og nestleder i starten av ny kommunestyreperiode. Valgperioden tilsvarer kommunestyreperioden.
- Representantskapet behandler følgende saker:
 - 1) Årsrapport
 - 2) Forenklet regnskap
 - 3) Budsjett for inneværende driftsår
 - 4) Foreløpig budsjett og kontingent for kommende driftsår
 - 5) Justering av eierandel og ansvarsandel iht. folketallet.
 - 6) Forslag til investeringsbudsjett og fordeling av kapitalkostnader for kommende driftsår
 - 7) Godkjenning av styresammensetning for RIUA
 - 8) Innkomne saker
- Innkalling til representantskapet med nødvendige dokumenter skal sendes ut senest 3 uker før møtet v/ordfører. I utsendelsen skal finnes:
 - Årsrapport for siste driftsår.
 - Budsjetter, jf. årsmøtesaker pkt. 3, 4 og 5.
 - Forslag til kontingent.
- Saker utenom de faste som ønskes behandlet av representantskapet må normalt være styret i RIUA ved sekretæren i hende senest to måneder før møtedato.
- Representantskapets beslutninger fattes med alminnelig flertall. Står stemmetallet likt, gjelder det som møteleder slutter seg til.
- Det skal føres egen protokoll. Det praktiseres normalt digital signering av protokoll.
- Representantskapet vedtar godtgjørelse for styret i RIUA, samt for ekstrasjefene fra vertskommunen (sekretær, regnskap, revisjon, materialforvaltning).

6.2. Styret i RIUA sine oppgaver

Representantskapet velger et styre som har følgende hovedoppgaver:

- Fungere som administrativt ledelsesorgan for RIUA.
- Legge saker fram for representantskapet i samsvar med Samarbeidsavtalen.
- Følge opp status for den sentrale og den lokale beredskapen etter nærmere bestemmelser.
- Følge opp inngåtte avtaler med eierkommuner og tredjeparter.
- Styret i RIUA har ansvaret for oppdatering av beredskapsplan og administrative vedtekter, samt å se til at kommunene følger opp sine beredskapsplikter.

6.3. Styrets arbeidsform

6.3.1 Innkalling til styremøte

- Styrets leder skal innkalle til styremøte etter behov. Innkallingen skal normalt skje skriftlig med et varsel på minst 5 dager og inneholde saksliste.
- Medlemmer av styret kan kreve at styret sammenkalles.

6.3.2 Saksbehandling i styret

- Styret skal behandle saker og treffe vedtak i møter.
- Styret er stemmeberettiget ved 2/3 oppmøte av medlemmene med stemmerett.
- Styremøtet ledes av lederen, eller i dennes fravær, av nestleder.
- Styret i RIUA sine beslutninger fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme.
- Det skal føres referat fra styrets møter. Ved uenighet i styrets beslutning, kan styremedlem kreve å få sin oppfatning innført i referatet.

6.4. Anvisning og attestasjonsrett

Styreleder i RIUA har anvisningsrett innenfor de rammer styret vedtar. Styreleder i RIUA bestemmer til enhver tid hvem som har attestasjonsrett.

7. Vedtektsendring

7.1. Endring av administrative vedtekter

Endringer av de administrative vedtektene innenfor Samarbeidsavtalen kan gjøres av representantskapet.

Ved endringer i Samarbeidsavtalen som har innvirkning på de administrative vedtektene, kan administrative vedtekter endres tilsvarende, slik at de samsvarer med samarbeidsavtalen.